

ಹೊರಗೆ ತುಂಬಿ ನಿಂತಿರುವ ನಿತ್ಯ ನಿರಂಜನ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಪರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ, ಸಕಲರ ಅಜ್ಞಾನ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ಭೇದಿಸುವ ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸೋಣ ಎಂಬ ಅರ್ಥವುಳ್ಳ ಈ ಮಂತ್ರದ ಜಪ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಭಗವಂತನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು, “ಯಾರಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ದೊರೆತಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಕರ್ಮಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಗಾಯತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಹಾಗಾದಾಗ ಆತ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯ ಪೂರ್ವ ಉತ್ತರ ಅಂಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ಗಾಯತ್ರಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜಪಿಸಿದರೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು. ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ ಸಾಗಿದಾಗ ಗಾಯತ್ರಿ ಒಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಲಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ಗಾಯತ್ರಿಯನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಕೇವಲ ಪ್ರಣವ ಮಂತ್ರ, ಒಂಕಾರ, ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಾಕು” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. (ವಚನವೇದ ಸಂ.೧, ಪು.೩೩೩)

ಒಂಕಾರ : “ಒಂಕಾರವೇ ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮ. ಋಷಿ ಮುನಿಗಳು ಈ ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಿದ್ಧಿ ದೊರೆತಾಗ ಆ ಒಂಕಾರ ನಾದ ನಾಭಿಯಿಂದ ತಾನಾಗೇ ಮೇಲೇಳುವುದು. ಈ ಅನಾಹತ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ‘ಪರಮಪದ’ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಅನಾಹತ ನಾದ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾನಾಗೇ ಸರ್ವದಾ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.” (ವಚನವೇದ ಸಂ.೧, ಪು.೪೩೯) ಇದೇ ಆ ಉ ಮ ಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದಾದ ಒಂಕಾರ (ಪ್ರಣವ). ಇದು ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಘಂಟಾನಾದದ ‘ಟಂ’ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಟ ಅ ಅಂ ಎಂದು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಲೀಲೆ (ಭಗವಂತನ ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದ ನಾನಾ ಲೋಕಗಳು, ನಾನಾ ಜೀವಗಳು) ಯಿಂದ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಥೂಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಹಾಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಲಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾಗ್ರತ್ ಸ್ವಪ್ನ ಸುಷುಪ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ತುರಿಯದಲ್ಲಿ ಲಯವಾಗುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಘಂಟೆ ಶಬ್ದ ಆಯಿತು ಅಂದರೆ ಅದು ಮಹಾ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಭಾರವಾದ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿದಂತೆ. ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಳಿತಗಳು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ನಿತ್ಯದಿಂದ ಲೀಲೆಯ ಆರಂಭ, ಮಹಾಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ಥೂಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾರಣಗಳ ಆರಂಭ, ತುರಿಯದಿಂದ ಜಾಗ್ರತ್ ಸ್ವಪ್ನ ಸುಷುಪ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಅವಸ್ಥೆಗಳ ಆರಂಭ. ಮಹಾಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳು ಮಹಾಸಮುದ್ರದಲ್ಲೇ ಲಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ನಿತ್ಯದಿಂದ ಲೀಲೆ, ಲೀಲೆಯಿಂದ ನಿತ್ಯ ವಿಕಾಸ ಲಯಗಳು ನಿರಂತರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಇದನ್ನು ಘಂಟೆಯ ನಾದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಘಂಟೆ ನಾದ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಒಂಕಾರ ನಾದ ತರಂಗಗಳು ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. (ವಚನವೇದ ಸಂ.೨, ಪು.೧೪೪)

ಈ ಒಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಗಾಯತ್ರಿ ಲಯವಾದಾಗ ಒಂ ಮಾತ್ರ ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಒಂಕಾರವನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆ ಜಪಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ

ಸಮಾಧಿ ಉಂಟಾದರೆ ಅದು ಪೂರ್ಣಹಣ್ಣು. (ವಚನವೇದ ಸಂ.೨, ಪು.೪೩೩). ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕ. ಆಗ,

ಉದ್ಧೃತಪೂರ್ಣಮಧಃಪೂರ್ಣಂ ಮಧ್ಯಪೂರ್ಣಂ ಯದಾತ್ಮಕಮ್ | ಸರ್ವಂ ಪೂರ್ಣಂ ಸ ಆತ್ಮೇತಿ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಸ್ಯ ಲಕ್ಷಣಮ್ ||

ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಪರಿಪೂರ್ಣತಾ ತತ್ತ್ವದ ಅರಿವೇ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಮನುಷ್ಯ ಜಡ ಜೀವನ ಜಗತ್ತು ಚಿನ್ಮಯ. ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮ ತ್ಯಾಗವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ವೇದ ವೇದಾಂತ ಪುರಾಣ ತಂತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಒಂಕಾರವನ್ನೂ ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. (ವಚನವೇದ ಸಂ.೧, ಪು.೩೦೫). ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಆತನೊಡನೆ ಐಕ್ಯವಾದ ನಂತರ, ಸಹ ಸ್ಮಾರ ಸೇರಿದ ಕುಂಡಲಿನಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಲೀನವಾದ ನಂತರ, ಜ್ಞಾನ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲಾ ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಈ ಸಪ್ತಮ ಭೂಮಿಕೆ ಮುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. (ಯತೋ ವಾಚೋ ನಿವರ್ತಂತೇ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮನಸಾ ಸಹ-ಮಾತು ಮನ ಮುಟ್ಟದೇ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವುದು) ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಂತ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೌನವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಜೀವ ಜಗತ್ತು ನಾನು ನೀನು ಈ ರೀತಿಯ ನಾನಾ ಜ್ಞಾನ ಇರುವವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರ; ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮಸ್ತುಮನೊಡನೆ ನಿತ್ಯದೊಡನೆ, ಲೀನವಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ವಿಚಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾನ, ಜಪ, ಪೂಜೆ, ತಪ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳೂ ಆತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವುವು. ಕೊನೆಗೆ ಭಗವಂತನ ನಾಮಗುಣ ಕೀರ್ತನೆಯೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. (ವಚನವೇದ ಸಂ.೧, ಪು.೯೪).

ಉಪಸಂಹಾರ : ಹಗಲು-ರಾತ್ರಿ, ಚೈತ್ರ-ಫಾಲ್ಗುಣ, ಮೀನ-ಮೇಷ, ವಸಂತ- ಶಿಶಿರ ಹೀಗೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಸಾಗಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ನಿರಂತರವೃತ್ತಮಯ ವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜೀವಿಯ ಅನುಭವದ ವಿಷಯ. ಆರಂಭವಾದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಗೆರೆ ಸೇರಿದಾಗ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಪರ್ಕದೊಳಗೆ ಇದ್ದಾಗ ತಾನೇ ವೃತ್ತವಾಗುವುದು. ಅಂತೆಯೇ ಅನಂತವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಜಡ- ಚೇತನಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ವಿಶ್ವಾಂಡಗಳೂ ತಮ್ಮ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಪರತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಲಯವಾಗುವುದು ಆ ಪರತತ್ತ್ವದ ಸಂಪರ್ಕ ವನ್ನು ನಿರಂತರ ಹೊಂದಿರುವುದು ವಿಶ್ವದ ಸಹಜ ಗತಿ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪತಿ ಪತ್ನಿ ಪುತ್ರ ಧನ ಕನಕ ವಸ್ತು ವಾಹನಾದಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆ ಮೂಲ (ಆತ್ಮಕಾಮ) ಪ್ರಿಯಕರವಾದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತವೆ. (ಬ್ರಹ್ಮದಾರಣ್ಯ ಕ ಉಪನಿಷತ್ತು, ೨.೪.೫) ಈ ರೀತಿಯ ವಿಸ್ತಾರದಿಂದ (ಲೀಲೆಯಿಂದ) ಮೂಲ, ಮೂಲದಿಂದ ಲೀಲೆಯ ಗತಿಯ ಅನುಭವ ಸಂಧ್ಯಾ-ಗಾಯತ್ರಿ ಒಂಕಾರಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ? ಹಾಗೆ ಆ ಅನುಭವ ಪಡೆದವನ ನಡೆ ಶಾಂತ ಮೌನವಾಗಿದ್ದು ಅವನಿರುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನೂ ಅದು ಹೇಗೆ ಪಾವನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಪುಲಕಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದು ಜೀವಿ ತಾನು ಪಡೆದಿರುವ ಈ ಶರೀರದ, ಮಾನವ ಜನ್ಮದ, ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ❖

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಜೀವನಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ

‘ನಾಮ-ನಾಮಿ’ ತತ್ತ್ವ ವಿಚಾರ

ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಕೃಷ್ಣ

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ತಮ್ಮ ಉಪದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತು ‘ನಾಮ-ನಾಮಿ ಅಭೇದ’ ಎಂಬುದು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಮಜಪಕ್ಕೆ ಅವರು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಜೀವನ, ತತ್ತ್ವಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರುವ ಲೇಖಕರು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುವ ಅವರು ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅನಾದಿ-ಅನಂತ ಪರಬ್ರಹ್ಮತತ್ತ್ವವು ಅವ್ಯಕ್ತ - ಸರ್ವಜ್ಞ - ಸರ್ವಶಕ್ತ - ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ. ಈ ಅವ್ಯಕ್ತ ಪರಮಸತ್ಯದಿಂದ ಪಂಚ ಭೂತಗಳಾದ ಮಣ್ಣು-ನೀರು-ಗಾಳಿ-ಬೆಳಕು-ಆಕಾಶಗಳು ವ್ಯಕ್ತ. ಈ ಐದು ಮೂಲಭೂತ ವಸ್ತುಗಳ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ಜೀವ- ಜಡ ರೂಪಗಳು ವ್ಯಕ್ತ. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಜೀವ-ಜಡಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಮೂಲತಃ ಇವೆರಡೂ ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದಲೇ ಆಗಿವೆ. ಜೀವರೂಪಗಳು ಅನೇಕ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣುಗಳೆಂಬ ಲಿಂಗಭೇದ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು-ಕೆಟ್ಟದು ಎಂಬ ಗುಣಭೇದ. ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವಜೀವಿ ಗಮನಾರ್ಹ. ಮಾನವಜೀವಿ ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿ - ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವ-ಜಡಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ. ವೇದಗಳು ‘ಜೀವ-ಜಗತ್ತು- ದೇವರು’ ಈ ಮೂರನ್ನು ವಿವಿಧವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ. ಮಾನವ ಜೀವಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಜಗತ್ತು ಮತ್ತು ದೇವರು ಇಲ್ಲ. ಜಗತ್ತು ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಜೀವ ಮತ್ತು ದೇವರು ಇಲ್ಲ. ದೇವರು ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಜೀವ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ‘ಜೀವ-ಜಗತ್ತು-ದೇವರು’ಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುವ ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಪರಿಚಯವು ಮಾನವಜೀವಿಯ ಇರುವಿಕೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ರೂಪವುಳ್ಳ ಎಲ್ಲ ಜೀವ-ಜಡಗಳೂ ‘ನಾಮ’ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ನಾಮಗಳ ಇರುವಿಕೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಸತ್ಯವು ‘ನಾಮಿ’ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ : ವಿವಿಧ ಆಕಾರದ ಆಭರಣಗಳು ‘ನಾಮ’ವಾದರೆ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾದ ಚಿನ್ನವು ನಾಮಿ. ವಿವಿಧ ಆಕಾರದ ಮಡಕೆ-ಕುಡಿಕೆಗಳು ನಾಮ ವಾದರೆ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾದ ಮಣ್ಣು ‘ನಾಮಿ’.

ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಮಾನವ ರೂಪಗಳು ‘ನಾಮ’. ಇವುಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಇವುಗಳ ಒಳಗೇ ಅಂತಸ್ತವಾಗಿ ಇರುವ ಅಂತರಾತ್ಮ ಸತ್ಯವು ‘ನಾಮಿ’. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ‘ನಾಮ-ನಾಮಿ’ಗಳನ್ನು ಮಾನವರೂಪದ ನಾಮ ಮತ್ತು ಈ ನಾಮದೊಳಗೆ ಇರುವ ಜೀವ ಅಥವಾ ಜೀವಾತ್ಮ ಅಥವಾ ದೇವರನ್ನು ‘ನಾಮಿ’ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಜೀವಿರೂಪದ ‘ನಾಮ’ಗಳ ಒಳಗಿನ ‘ನಾಮಿ’ಯೇ ಜೀವಾತ್ಮ. ಅನಾದಿ-ಅನಂತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ರೂಪದ ‘ನಾಮ’ದ ಒಳಗಿನ ‘ನಾಮಿ’ಯೇ ಪರಮಾತ್ಮ.

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಮಹಾವಾಕ್ಯಗಳು ನಾಲ್ಕು:

‘ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ’

‘ಅಯಂ ಆತ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮ’

‘ತತ್ ತ್ವಂ ಅಸಿ’

‘ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ’

ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ, ಅಹಂ ಎಂಬುದು ಮಾನವರೂಪದ ನಾಮದೊಳಗಿನ ಅಂತರಾತ್ಮ. ಈ ಅಂತರಾತ್ಮವೇ ನಾಮಿ. ಮಾನವ ಎಂಬ ನಾಮವು, ತನ್ನೊಳಗಿನ ಜೀವಾತ್ಮರೂಪದ ನಾಮಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಂಬ ನಾಮದೊಳಗಿನ ಪರಮಾತ್ಮರೂಪದ ನಾಮಿಯು ಒಂದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ ಎನ್ನುವುದರ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಅಯಂ ಆತ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ, ಮಾನವರೂಪದ ನಾಮದೊಳಗಿರುವ ಅಂತರಾತ್ಮ ರೂಪದ ನಾಮಿಯು ಅಯಂ ಆತ್ಮಾ ಎನ್ನುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮುಂದುವರಿದು, ಹೀಗೆ ಮಾನವನಾಮ ದೊಳಗೆ ನಾಮಿಯಾಗಿರುವ ಆತ್ಮವೇ ಹೊರಗೆ ಅನಾದಿ-ಅನಂತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದೊಳಗಿನ ನಾಮಿಯಾಗಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಥವಾ ಪರಬ್ರಹ್ಮ (ಅಯಂ ಆತ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮ) ಎನ್ನುತ್ತಿದೆ.

ತತ್ ತ್ವಂ ಅಸಿ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ, ತ್ವಂ ಎಂಬುದು ಮಾನವರೂಪದ ನಾಮದೊಳಗಿನ ನಾಮಿ, ಇದೇ ಜೀವಾತ್ಮ. ತತ್ ಎಂಬುದು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡರೂಪದ ನಾಮದೊಳಗಿನ ನಾಮಿ, ಇದೇ ಪರಮಾತ್ಮ. ಇಲ್ಲಿ, ಜೀವಾತ್ಮವೂ ನಾಮಿಯೆ, ಪರಮಾತ್ಮವೂ ನಾಮಿಯೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಮಾನವರೂಪದ ನಾಮದೊಳಗಿನ ನಾಮಿಯಾದ ತ್ವಂ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡರೂಪದ ನಾಮದೊಳಗಿನ ನಾಮಿಯಾದ ತತ್ ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತತ್ ತ್ವಂ ಅಸಿಯ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ, ಅನಾದಿ-ಅನಂತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿರುವ, ಅನಂತ ನಾಮರೂಪಗಳಲ್ಲಿರುವ, ಜೀವ-ಜಡಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ, ಇವುಗಳ ಒಳಗೆ-ಹೊರಗೆ, ಇವುಗಳ ಅಂತರಾತ್ಮ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿರುವ 'ನಾಮಿ'ರೂಪದ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಥವಾ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೇ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, "ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಆವರಿಸಿದೆ - ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ" ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

'ಬ್ರಹ್ಮಸತ್ಯಂ ಜಗನ್ನಿಧ್ಯಾ, ಜೀವೋ ಬ್ರಹ್ಮೈವ ನಾಪರಃ' ಎಂಬುದು ಆದಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಜಾಗತಿಕ ಸತ್ಯವಚನ. ಇದರಲ್ಲಿ, 'ಬ್ರಹ್ಮ'ವು ಸತ್ಯ, ಅಂದರೆ, ಸದಾ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು, ಎಂದೂ ಬದಲಾಗದೆ ಇರುವುದು, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅದ್ವೈತವಾಗಿ ಆಧಾರವಾಗಿರುವುದು. ಜಗತ್ತು ಎಂಬುದು ಜೀವ-ಜಡರೂಪದ ನಾಮ. ಈ ಎಲ್ಲ ಜೀವ-ಜಡರೂಪಗಳು ನೀರಿನ ಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ-ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇರುತ್ತವೆ-ನಂತರ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸ ಬೇಕಾದದ್ದು, ಈ ಎಲ್ಲ ನೀರುಗುಳ್ಳೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನೀರಿನಿಂದಲೇ, ಇರುವುದೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೇ, ಇಲ್ಲವಾಗುವುದು ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೇ. ಈ 'ಸ್ವಪ್ನಿ-ಸ್ಥಿತಿ-ಲಯ'ವೆಂಬ ಮೂರೂ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಸದಾ ಅದ್ವೈತಮಯ ಆಧಾರವಾಗಿರುವುದು ನೀರು. ಹೀಗಾಗಿ, ನೀರು ಸತ್ಯ, ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಮಿಥ್ಯಾ. ಮಿಥ್ಯವು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಅಪ್ರಿಯವಾದ ಮಿಥ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಸತ್ಯವು ಆಧಾರವಾಗಿರುವುದೇಕೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ "ಅದು ದೈವಲೀಲೆ." ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನ ಗುಳ್ಳೆ ರೂಪದ ಜಗತ್ತೆಂಬ 'ನಾಮ'ಕ್ಕೆ, ನೀರೆಂಬ ಸತ್ಯಬ್ರಹ್ಮ 'ನಾಮಿ'ಯು ಆಧಾರ. ಈ ಅರ್ಥದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವೋ ಬ್ರಹ್ಮೈವ ನಾಪರಃ ಎಂಬ ಸತ್ಯವಚನವಿದೆ. ತೋರಿಕೆಯ, ಕೆಲವು ಕಾಲವಿದ್ದು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ, ಮಾನವರೂಪದ 'ನಾಮ'ಗಳೊಳಗಿನ ಜೀವ ಅಥವಾ ಜೀವಾತ್ಮವೆಂಬ 'ನಾಮಿ'ಯೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಥವಾ ಪರಬ್ರಹ್ಮವಲ್ಲದೆ ಬೇರಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಮಾನವ-ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳು ರಾಗದಿಂದ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳೇ ಕಾರಣ; ದ್ವೇಷದಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಗುಣಗಳೇ ಕಾರಣ. ಈ ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟಗುಣಗಳು ಸಾಪೇಕ್ಷ ಮತ್ತು ನಷ್ಟರ, ಈ ಗುಣಾವಗುಣಗಳು ಮಿಥ್ಯೆಯಾದ ಮಾನವ ರೂಪದ ಹುಟ್ಟಿನೊಡನೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಸಾವಿನೊಡನೆ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಗುಣಾವಗುಣಗಳು ಮಿಥ್ಯೆ (ಜಗನ್ನಿಧ್ಯಾ). ಆದರೆ, ಈ ಮಿಥ್ಯಾರೂಪದ ಮಾನವರೊಳಗಿನ ಜೀವರೂಪದ 'ನಾಮಿ'ಯು ಸತ್ಯವಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ವಲ್ಲದೆ ಬೇರಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವನ್ನು ಬಯಸುವವರು, ಸದಾ ಅಂತರ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿ, ಎಲ್ಲರೊಳಗಿನ ಅಂತರಾತ್ಮ ವಾದ 'ಜೀವ ರೂಪದ ನಾಮಿ'ಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಕು, ಅದರ ಸಂಗದಲ್ಲೇ (ಸತ್ಸಂಗ) ಕಾಯಾ-ವಾಚಾ-ಮನಸಾ ಇರಬೇಕು, ಬಹಿರ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿ ಮಾನವರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಸಂಕಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ದುಃಖಿಗಳಾಗಬಾರದು, ಎಂಬುದು 'ಬ್ರಹ್ಮ ಸತ್ಯಂ ಜಗನ್ನಿಧ್ಯಾ, ಜೀವೋ ಬ್ರಹ್ಮೈವ ನಾಪರಃ' ಎಂಬ ಸತ್ಯವಚನದ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಜೀವನಧಾರ 'ನಾಮ'-'ನಾಮಿ'ಯ ತತ್ವ : ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಗುರುದೇವರು, ಹಿಂದೂ-ಕ್ರೈಸ್ತ-ಇಸ್ಲಾಂ ಮತ ಧರ್ಮಗಳ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ, ಈ ಮೂರೂ ಮತಧರ್ಮಗಳ ಅಂತರಾತ್ಮವಾದ 'ನಾಮಿ'ಯನ್ನು ಅಭೇದವಾಗಿ-ಅಖಂಡವಾಗಿ-ಅನಂತವಾಗಿ-ಅನಾದಿಯಾಗಿ-ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ-ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಗುರುದೇವ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರೂ ಒಬ್ಬ ಮಾನವಜೀವಿಯಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದರು. ರಾಮಕೃಷ್ಣವೆಂಬ 'ನಾಮ'ದೊಳಗಿನ 'ನಾಮಿ'ಯೇ ಜಗನ್ನಾತೆ-ಭವತಾರೀ-ಆದಿಶಕ್ತಿ-ಪರಾಶಕ್ತಿ-ಪರಬ್ರಹ್ಮಣಿಯಾದ ಕಾಳಿ, ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರರ ಕಾಳಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಜೀವನ, ಅವರೊಳಗಿನ ನಾಮಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣಾದ ಜೀವನ; ನಾಮಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಜೀವನ; 'ನಾಮಿ'ಯ ದಿವ್ಯ ಆದೇಶದಂತೆ ಲೋಕಹಿತ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಬಾಳಿದ ಜೀವನ; ಅವತಾರ ಶ್ರೇಷ್ಠ-ಅವತಾರ ವರಿಷ್ಠರಾಗಿ ಬಾಳಿದ ಅಪೂರ್ವ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪವಿತ್ರ ಜೀವನ.

ಸಾಪೇಕ್ಷವಾದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರ ಮತಧರ್ಮರೂಪದ 'ನಾಮ'ಗಳು ಅನೇಕ. ಅವು 'ಹಿಂದೂ-ಕ್ರೈಸ್ತ-ಇಸ್ಲಾಂ.' "ದೇವರೊಬ್ಬ ನಾಮ ಹಲವು" ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ನಾಮಿಯೇ ಹಿಂದೂ-ಕ್ರೈಸ್ತ-ಇಸ್ಲಾಂರೂಪದ ನಾಮಗಳ ಆಧಾರ. ಈ ಮೂರೂ ಮತಗಳ ತ್ಯಾಗ-ಕ್ಷಮೆ-ದಾನವೆಂಬ ದಿವ್ಯಗುಣಗಳು ನಾಮಿಯ ಮೂರು 'ದಿವ್ಯನಾಮ'ಗಳು.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ನಾಮ-ನಾಮಿ ತತ್ವ ಲಿಂಗಾಂತಿಃ : ಅನಾದಿ-ಅನಂತ-ಅವ್ಯಕ್ತ ನಾಮಿಯು, ಅನಂತ ನಾಮದ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ. ಜೀವವೆಂಬ ನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಎರಡು ರೂಪ; ಒಳಿತು-ಕೆಡುಕೆಂಬ ಎರಡು ಗುಣ. ಸರ್ವ ನಾಮಗಳು, ನಾಮಿಯ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಾಗಿದ್ದುವು ರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗೆ. ಪತ್ನಿ ಶಾರದಾದೇವಿ ಎಂಬ ನಾಮವು, ಪತಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣಿ ನಾಮಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ, ಅವರನ್ನು ಜಗನ್ನಾತೆ ಎಂದು ಪೂಜಿಸಿದರು. ಅದ್ವೈತಾಧಾರದ 'ನಾಮಿ-ನಾಮ' ಭಾವವು ಈ ಪೂಜೆಗೆ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ನಾಮ-ನಾಮಿಯ ತತ್ವ ವು ಗುಣಾಂತಿಃ : ಪರಬ್ರಹ್ಮವಾದ 'ನಾಮಿ'ಯ ನಾಮಗಳಿಗೆ ಒಳಿತು-ಕೆಡುಕು ಎಂಬ ಎರಡು ಗುಣಗಳು. ಗಿರೀಶಚಂದ್ರ ಘೋಷರು ಕೆಡುಕು ಎಂಬ ನಾಮದ ಅವತಾರ. ಈ ಕೆಡುಕೆಂಬ ನಾಮವನ್ನು ಒಳಿತಾಗಿಸಿದ್ದು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾವತಾರದ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ 'ನಾಮ'-'ನಾಮಿ'ಯ ತತ್ವ ವು ಚಾತ್ಯಂತಿಃ : ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾನವರ ನಡುವೆ ಮೇಲು-ಕೀಳೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಉಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಾತಿ ಎಂಬುದು ವೃತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಜೀವನ ಶುಚಿಯಾಗಿರಲು ಜಾಡಮಾಲಿ ಇರಲೇಬೇಕು. ಜಾಡಮಾಲಿ ಎಂದರೆ ಜಾಡುವಿನ ಮಾಲಿಕ. ಜಾಡು ಎಂದರೆ ಕಸಬರಿಕೆ. ಸಮಾಜದ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಗಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಜಾಡುವಿನಿಂದ